

успіхами, і, відповідно, отримувати визнання за свою працю, розуміти подальші перспективи своєї діяльності.

Список використаних джерел

1. Биба В. В. Світовий досвід мотивації працівників [Електронний ресурс] Режим доступу:
http://www.economyandsociety.in.ua/journal/10_ukr/31.pdf.
2. Квасній Л. Г., Федишин В. В. Роль мотивації і стимулювання персоналу [Електронний ресурс]. Режим доступу:
http://www.economyandsociety.in.ua/journal/11_ukr/39.pdf.
3. Лаврук В. В., Лаврук О. С. Управління мотивацією інноваційної діяльності. Науковий вісник ЛНУВМБТ імені С. З. Гжицького. Том 14, № 1 (51). Частина 1. 2012. С. 376-381.
4. Мотивація внутрішня та зовнішня [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://staff-capital.com/uk/articles/motivatciya-vnutrennya-vneshnya.html>.

Гойсюк Лілія

к.е.н., асистент кафедри економіки,
підприємництва, торгівлі та біржової діяльності
Подільський державний аграрно-технічний університет,
м. Кам'янець-Подільський

БАЛАНС ВИРОБНИЦТВА ТА СПОЖИВАННЯ ОВОЧЕВОЇ ПРОДУКЦІЇ В УКРАЇНІ

Сьогодні однією з пріоритетних стратегій сільськогосподарського виробництва є нарощування експортного потенціалу галузі овочівництва, яка за певних умов може розвиватися досить ефективно.

Основоположним етапом планування виробництва й використання продукції овочівництва є баланс її споживання, в якому відображається плановий рух овочевої продукції та окремих продуктів її переробки.

Баланс формування й використання овочів і баштанних продовольчих культур в Україні у 2018 р. свідчить, що із загальної пропозиції овочів і баштанних продовольчих культур у 10050 тис. т на продовольство використовується 68,9 %, на корм – 15,2 %, на посадку – 1,1 %, експорт – 4,3 %, втрати складають близько 10,5 % (табл. 1).

Таблиця 1

Баланс овочів і баштанних продовольчих культур в Україні (включаючи консервовану та сушену продукцію в перерахунку на свіжу),

2014-2018 рр. (тис. тонн)

	2014	2015	2016	2017	2018	Відхилення 2018 р. до 2014 р., %
Виробництво	10323	9792	9998	9721	9940	-3,7
Зміна запасів (на кінець року)	183	-213	73	-39	78	-57,4
Імпорт	225	95	136	129	188	-16,4
Усього ресурсів	10365	10100	10061	9889	10050	-3,0
Експорт	294	212	224	444	434	47,6
Витрачено на корм	1620	1564	1548	1503	1525	-5,9
Витрачено на посів	117	110	110	109	112	-4,3
Втрати	1223	1203	1195	1050	1052	-14,0
Фонд споживання	7019	6890	6984	6783	6927	-1,3
у розрахунку на 1 особу, кг	163,2	160,8	163,7	159,7	163,9	0,4

Якщо у 2014 р. виробництво овочів і баштанних продовольчих культур в країні становило 10323 тис. т, то в 2018 р. – 9940 тис. т, що на 3,7 % менше, ніж у 2014 р. Рівень самозабезпеченості України овочами і баштанними продовольчими культурами (відношення виробництва до внутрішнього використання в Україні) поступово зростає і у 2018 році склав 103,8 %, тоді

як у 2014 р. був 103,4 %, що показує наскільки фонд споживання задовольняється власним вітчизняним виробництвом овочевої продукції.

Ринок овочів характеризується вираженою сезонністю. Виробництвом, переважно займаються господарства населення, що обумовлює характер пропозиції. На рівень цін впливає сезонна циклічність обсягів пропозиції – ціни зростають, коли запаси зменшуються і падають при збільшенні надходжень на ринок продукції нового врожаю. Зазначені тенденції є умовою того, що Україна стає потужним експортером овочів на світовий ринок.

Експорт продукції овочівництва у 2018 р. проти аналогічного періоду 2014 р. збільшився на 47,6 %. У 2017 р. у країні зібрали 9721 тис. т і реалізували на зовнішньому ринку рекордні 444 тис. т овочів.

У формуванні загального обсягу пропозиції овочів і баштанних культур їхній імпорт овочів у 2018 р. становив 1,9 %. Обсяг імпорту за аналізований період зменшився на 16,4 %.

Отже, аналіз балансу попиту та пропозиції за 2014 – 2018 рр. показав, що виробництво овочів і баштанних продовольчих культур в Україні за досліджуваний період зменшилось на 3,7 %. Водночас фонд споживання продукції за цей самий період зменшилися відповідно на 1,3 %. Відтак, щоб побороти проблему, варто працювати не лише над зростанням виробництва продукції, але й над її реалізацією, а для цього необхідно збільшувати потужності для доробки, переробки, та навіть для зберігання овочів.

Список використаних джерел

1. Баланси та споживання основних продуктів харчування населенням України. – Статистичний збірник. – Державна служба статистики України. – Електронне видання. – [Режим доступу]: <http://www.ukrstat.gov.ua>